

Република Србија
Општина Блаце
Општинска управа
Одељење за буџет, финансије, ЛПА и јавне набавке
Број: III-03-400-1536/2022
Дана: 15.07.2022. године
Б Л А Ц Е

На основу члана 31. став 1. тачка 2. подтачка 1., чланова 36., 36а, 40. и 41. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 – испр. 108/13, 142/14, 68/15-др.закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20 и 118/21), Одељење за буџет, финансије, ЛПА и јавне набавке даје:

Упутство за припрему Одлуке о буџету Општине Блаце за 2023. годину и пројекција за 2024. и 2025. годину

Поступак припреме и доношења буџета локалне власти уређен је Законом о буџетском систему („Службени гласник РС“, број 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 – испр., 108/13 и 142/14, 68/15-др.закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20 и 118/21) (у даљем тексту: Закон) и извршава се према буџетском календару (чл.31.Закона).

У складу са буџетским календаром, Министарство финансија Републике Србије (у даљем тексту: МФ), доставило је локалним самоуправама *Упутство за припрему одлуке о буџету локалне власти за 2023. годину са пројекцијама за 2024. и 2025. годину*, на основу ког Одељење за буџет, финансије, ЛПА и јавне набавке израђује и доставља буџетским корисницима **Упутство за припрему Одлуке о буџету Општине Блаце за 2023. годину и пројекција за 2024. и 2025. годину (у даљем тексту: Упутство).**

Упутство за припрему буџета локалне власти треба да садржи (чл.40.Закона):

- 1) основне економске претпоставке и смернице за припрему нацрта буџета локалне власти;
- 2) опис планиране политике локалне власти;
- 3) процене прихода и примања и расхода и издатака буџета локалне власти за буџетску и наредне две фискалне године;
- 4) обим средстава који може да садржи предлог финансијског плана директног корисника средстава буџета локалне власти за буџетску годину, са пројекцијама за наредне две фискалне године;
- 5) смернице за припрему средњорочних планова директних корисника средстава буџета локалних власти;
- 6) поступак и динамику припреме буџета локалне власти и предлога финансијских планова директних корисника средстава буџета локалне власти;
- 7) начин на који ће се у образложењу исказати родна анализа буџета локалне власти;
- 8) начин на који ће се исказати програмске информације.

На основу Упутства за припрему буџета, буџетски корисници израђују предлог финансијског плана за 2023. годину. Предлог финансијског плана обухвата: приходе и примања, расходе и издатке исказане по буџетској класификацији и изворима финансирања, детаљно писано образложење, родну анализу расхода и издатака, програмске информације, као и извештај о учинку програма за првих шест месеци текуће године.

Након што прикупи сва потребна документа и информације, Одељење за буџет, финансије, ЛПА и јавне набавке, отпочиње процедуру разматрања предлога и захтева корисника буџетских средстава, руководећи се степеном њихове усаглашености са циљевима локалне политике утврђене Упутством, предложеним обимом њихових примања и издатака, као и анализом других података и објашњења која се налазе у предлогу финансијских планова буџетских корисника. На основу наведеног, израђује се Нацрт одлуке о буџету и доставља надлежном извршном органу, до 15. октобра текуће буџетске године.

Извршни орган локалне власти утврђује Предлог одлуке о буџету и према буџетском календару доставља га локалној скупштини најкасније до 1. новембра. Скупштина локалне власти доноси одлуку о буџету најкасније до 20. децембра текуће буџетске године. Пет дана касније, до 25. децембра, локални орган управе надлежан за финансије дужан је да достави одлуку о буџету МФ.

Програмска структура буџета

Унапређење буџетског процеса кроз примену програмског буџетирања представља део реформе управљања јавним финансијама којим се ставља нагласак на утврђивање приоритета и оптимизацију потрошње у циљу подстицања привредног раста и ефикасног пружања квалитетних услуга јавне управе.

Упутство за израду програмског буџета, као и Анекс 5 којим је дефинисана униформна програмска структура буџета ЈЛС за израду одлуке о буџету ЈЛС за 2023. годину и документ који садржи циљеве програма и програмских активности и листу униформних индикатора могу се наћи на сајту Министарства финансија (www.mfin.gov.rs).

Прелазак са линијског буџета на програмски буџет, значајно је утицао на измену начина израде финансијских планова, извршење буџета као и праћење извршења буџета. Прелазак на програмски буџет, праћење извршења тог буџета, извршење рекламација, рефундација и повраћаја средстава из буџета, захтевало је и промену структуре елемента „позив на број задужења“ на платним налозима које испостављају корисници буџетских средстава. Из наведених разлога, а ради ефикасног праћења извршења буџета јединица локалне власти у односу на донете одлуке о буџетима јединица локалне власти, извршено је мапирање програма (сваком програму је додељена словна ознака, почев од 2021.године).

1) Основне економске претпоставке и смернице за припрему нацрта буџета локалне власти

Економска политика у наредном периоду обликована је изласком из једне и уласком у нову кризу. Слично, као и цела светска привреда и Србија, изласком из двогодишње кризе, изазване пандемијом заразне болести COVID-19, суочава се са новим ризицима и неизвесностима, због сукоба у Украјини, који у потпуности мења међународно окружење и економску политику у земљи. Глобална, растућа инфлација, интензивирани енергетска криза, пред креаторе економске политике, постављају велике изазове. Ограничења и поремећаји међународне трговине, уз снажан раст цена енергената, цена примарних пољопривредних производа, метала и осталих сировина, утицали су на појачане инфлаторне притиске и општи раст цена.

Република Србија се успешно изборила са здравственом и економском кризом, изазваном пандемијом. Током две године глобалне кризе изазване пандемијом коронавируса, привреда Србије остварила је кумулативни раст бруто домаћег производа (у даљем тексту: БДП) од 6,4%, што представља један од најбољих резултата у Европи. Укупан пакет економских мера, током две кризне године, у висини од 17,3% БДП, допринео је повећању ликвидности привредних субјеката и олакшању пословања, док је кроз давања становништву подстицао домаћу тражњу и на тај начин индиректно утицао на економску активност. Раст економске активности и пакет економске подршке резултирали су стабилним кретањима на тржишту рада. Очувана су радна места и зараде, како у приватном, тако и у јавном сектору, а стопа незапослености у 2021. години била је испод пандемијског нивоа. Боља наплата прихода, пре свега пореских, услед бржег од очекиваног раста привреде, одразила се на очување фискалне стабилности.

Текућа макроекономска кретања, почетком 2022. године, генерално, су на нивоу пројектованих, али су изгледи значајно погоршани као последица новог глобалног шока, изазваног сукобом у Украјини. Иако је у првом кварталу 2022. године остварен солидан економски раст изостали су значајнији негативни ефекти ових геополитичких дешавања на динамику домаће привредне активности. Међутим, ескалација сукоба и заштравање међународних економских и политичких односа, праћени рекордним ценама енергената и последично смањеној глобалној трговини и спољној тражњи, неминовно ће се одразити и на домаћу економску активност у наредном периоду.

Основне макроекономске претпоставке за 2023. годину

	2022.	2023.
БДП, млрд РСД	6904,4	7465,2
Стопа номиналног раста БДП, %	10,1	8,1
Стопа реалног раста БДП, %	3,5	4,0
Потрошачке цене (годишњи просек), %	9,2	5,3

Извор: Фискална стратегија за 2023. годину са пројекцијама за 2024. и 2025. годину

Раст цена током последњег квартала 2021. године, за који се очекивало да ће бити привременог карактера, додатно је убрзан растом цена енергената и хране, што је

условило ревизију **навише очекиване просечне инфлације**, током ове и наредне године на 9,2% и 5,3%, респективно.

У складу са напред наведеним макроекономским показатељима, локална власт је у **обавези да реално планира своје приходе буџета**. Приликом планирања прихода, потребно је поћи од њиховог остварења за три квартала у 2022. години и њихове процене за задњи квартал те године, што представља основ за њихово увећање, при чему **укупан раст прихода не сме да буде већи од номиналног раста БДП (пројектован номинални раст у 2023. години од 8,1%)**. Изузетно, локална власт може планирати већи обим прихода, с тим што је у том случају **дужна да у образложењу одлуке о буџету наведе разлоге за такво поступање**, као и да образложи параметре (кретање запослености, просечне зараде, очекиване инвестиционе активности, промене у степену наплате пореза на имовину итд.) коришћене за пројекцију таквих прихода.

Уколико локална власт очекује приходе по основу донација, апропријације прихода и расхода (извор финансирања 05 и 06) може планирати у складу са очекиваним износом ових средстава. Апропријације прихода и примања, расхода и издатака из извора финансирања 07 - Трансфери од других нивоа власти, 08 - Добровољни трансфери од физичких и правних лица и 09 - Примања од продаје нефинансијске имовине могу се планирати у складу са реално очекиваним приливом средстава по тим основама.

Ненаменске трансфере јединице локалне самоуправе треба да планирају у истом износу који је био опредељен Законом о буџету Републике Србије за 2022. годину („Службени гласник РС”, број 110/21).

У складу са чланом 5. Закона о буџетском систему, приходи и примања исказују се у укупно оствареним износима, а расходи и издаци у укупно извршеним износима. Правилником о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна прописани су рачуни за уплату јавних прихода, тако да сви јавни приходи и примања којима се финансирају надлежности локалне власти **треба да буду уплаћени на рачуне прописане за уплату јавних прихода**, чиме би се испоштовало уставно начело бруто принципа (члан 92. Устава Републике Србије), а не на подрачуне корисника буџетских средстава.

2) **Опис планиране политике локалне власти**

Један од приоритета локалне власти је повећање нивоа квалитета општинских јавних услуга које се пружају грађанима од стране свих јавних институција, чији је оснивач општина Блаце. Приоритети су рационализација пословања на свим нивоима, доследно поштовање Закона о буџетском систему, Закона о јавним набавкама и трезорског начина пословања. Такође, веома значајан је и рад на изради пројеката са којима је могуће аплицирати код одређених финансијских фондова за њихову реализацију, а који су у функцији развоја комуналне инфраструктуре и развоја заједнице у целини.

Приликом планирања, треба имати у виду, насталу ситуацију везану за енергетску кризу, изазвану ратом у Украјини, као и још увек присутну пандемију заразне болести COVID-19, те по препоруци Министарства финансија, јединице

локалне самоуправе приликом припремања одлука о буџету морају имати у виду финансирање свих мера, из своје надлежности, које су неопходне за спречавање појаве, ширења и сузбијања ове заразне болести, као и да приликом планирања расхода изврше распоред средстава у односу на обавезе чије измирење је приоритетно.

Ово подразумева и крајње рационалан приступ у планирању текућих расхода и издатака за 2023. годину.

При планирању прихода, по другим основама, треба узети у обзир све приходе које индиректни буџетски корисници могу остварити, поред средстава из буџета општине Блаце и исте планирати по категоријама и групама расхода и издатака.

Основ за планирање буџета општине Блаце за 2023. годину чине приходи и примања који припадају јединицама локалне самоуправе у складу са одредбама члана 6. Закона о финансирању локалне самоуправе, Закона о порезу на доходак грађана и одлуке Скупштине општине Блаце које се односе на комуналне и административне таксе и друге накнаде.

Основни циљ општине Блаце је успостављање буџетске равнотеже између буџетских прихода и примања и расхода и издатака, у наредној и следећим буџетским годинама, односно, задржати ниво новчаних токова у постојећим оквирима буџетских прихода и примања.

У складу са чланом 27а Закона о буџетском систему, извршни орган локалне власти је одговоран за спровођење фискалне политике и управљање јавном имовином, приходима и примањима и расходима и издацима. Законом су уређена правила и начин на који ће се спроводити ова одговорност, односно утврђени су општи принципи, процедуре и правила одговорног фискалног управљања којих се требају придржавати органи локалне власти (члан 27б Закона). С обзиром на то да су, у циљу што ефикаснијег спровођења фискалне политике, Законом утврђена и фискална правила за локалну власт, односно Законом је утврђено ограничење у погледу висине стварања фискалног дефицита (члан 27ж Закона), фискални дефицит локалне власти може настати само као резултат јавних инвестиција и не може бити већи од 10% њених прихода у тој години.

3) Процене прихода и примања, расхода и издатака буџета општине Блаце за буџетску и наредне две фискалне године

Полазна основа за планирање обима буџета за 2023. годину су планирани приходи и примања из Одлуке о буџету општине Блаце за 2022. годину, као и планирани расходи и издаци.

Узимајући у обзир податке о реализацији прихода у претходним годинама, планираним приходима и примањима из Одлуке о буџету општине Блаце за 2022. годину, као и параметре дате у Упутству МФ, израђена је пројекција буџетских прихода и примања буџета општине Блаце:

Табела-Пројекција прихода и примања буџета у периоду од 2023. до 2025. године

у
хиљадама дин.

Економ. класиф.	ВРСТА ПРИХОДА	План	ПРОЈЕКЦИЈА		
		2022.	2023.	2024.	2025.
711000	Порез на доходак, добит и капиталне добитке	144,200	158,000	163,000	168,000
712000	Порез на фонд зарада	0	0	0	0
713000	Порез на имовину	67,520	70,000	72,000	72,000
714000	Порези на добра и услуге	13,600	15,000	16,000	16,000
716000	Други порези	11,000	12,000	12,000	13,000
732000	Донације од међународних организација		0	0	0
733000	Трансфери од других нивоа власти	162,766	162,766	162,766	162,766
741000	Приходи од имовине	3,500	5,000	5,500	6,000
742000	Приходи од продаје добара и услуга	9,200	10,000	10,500	10,500
743000	Новчане казне и одузета имовинска корист	5,100	5,500	5,500	6,000
744000	Добровољни трансфери од физичких и правних лица	1,300	1,600	1,600	1,600
745000	Мешовити и неодређени приходи	1,300	2,000	2,500	2,700
771000	Меморандумске ставке за рефундацију расхода	0	0	0	0
Укупно 7:		419,486	441,866	451,366	458,566
811000	Примања од продаје непокретности у корист нивоа општина	500	1,500	1,500	1,500
Укупно 7+8:		419,986	443,366	452,866	460,066
911000	Примања од задуживања	0			
Укупно 7+8+9:		419,986	443,366	452,866	460,066
321000	Нераспоређени вишак				
Укупно 7+8+9+3:		419,986	443,366	452,866	460,066

Потребно је напоменути да, у наведеној процени средстава за 2023. годину и пројекцији за 2024. и 2025. годину нису укључени: приходи од донација, наменски капитални трансфери од надлежних Министарстава, неутрошена средства из претходних година. Такође, у пројекцији прихода за 2023. и наредне две године нису укључени приходи буџетских корисника из других извора (сопствени приходи), али се обавезују буџетски корисници да у финансијским плановима, искажу и приходе из других извора, као и намену њиховог коришћења.

Полазећи од планираних расхода и издатака у Одлуци о буџету општине Блаце за 2022. годину, Извештаја о извршењу Одлуке о буџету за период јануар-јун 2022.год., параметара датих у Упутству за припрему одлуке о буџету локалне власти за 2023. годину са пројекцијама за 2024. и 2025. годину МФ-а, поштујући принципе рационалности и економичности, предлози финансијских планова буџетских корисника морају бити планирани до износа који је утврђен тренутном (важећом) Одлуком о буџету општине Блаце за 2022. годину.

- 4) **Обим средстава који може да садржи предлог финансијског плана директног корисника средстава буџета локалне власти за буџетску годину, са пројекцијама за наредне две фискалне године**

Приликом планирања обима средстава, односно лимита расхода и издатака за сваког буџетског корисника, напомињемо да се исти мора реално планирати, у складу са законом, односно треба се поћи од њиховог извршења у овој години, као и планираних политика локалног развоја у наредном периоду.

Предлози финансијских планова буџетских корисника у 2023. години попуњавају се на основу предложеног обима средстава. Од буџетских корисника се очекује да одговорно и у складу са својим потребама, као и могућностима укупног буџетског оквира, делотворно распореде предложени обим средстава по програмским активностима и пројектима. **Укупан збир предлога не сме да прелази укупан предложени обим средстава додељен буџетском кориснику.** Уколико се услед доношења нових прописа укаже потреба за активностима, односно услугама које нису постојале у буџетима претходних година, а изискују повећање финансијских средстава потребних за њихову реализацију, **буџетски корисник је у обавези да у оквиру садржаја програмских активности или пројеката, детаљно образложи да се ради о новим активностима, односно услугама за које је потребно обезбедити средства изнад лимита утврђених овим упутством.** Уколико корисник има потребе за додатним текућим активностима и/или пројектима, чије остварење премашује износ предложеног обима буџетских средстава, посебно ће те текуће активности/пројекте исказати као захтев за додатно финансирање.

- 5) **Смернице за припрему средњорочних планова директних корисника средстава буџета локалних власти**

Приликом израде предлога финансијских планова за 2023. годину и пројекције за 2024. и 2025. годину, корисници буџетских средстава треба да имају у виду следеће параметре:

Планирање масе средстава за плате запослених у 2023. години

1. Законско уређење плата

Плате запослених у јавном сектору уређене су Законом о систему плата запослених у јавном сектору („Службени гласник РС”, број 18/16, 108/16, 113/17, 95/18, 86/19, 157/20 и 123/21).

Плате запослених код корисника буџета локалне власти уређене су и у складу са Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 34/01, 62/06...113/17 - др.закон), Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима („Службени гласник РС”, бр. 44/08 - пречишћен текст, 2/12, 113/17-др.закон и 23/18, 95/18- др. закон, 86/19 – др.закон, 157/20- др.закон и 123/21- др.закон).

Приликом обрачуна и исплате плата за запослене у предшколским установама и другим јавним службама (установе културе) не примењује се Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима, већ Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 44/01... 157/20- др.закон, 19/21, 48/21 и 123/21- др.закон).

2. Законом уређена основица за обрачун плата

Приликом обрачуна и исплате плата запослених код корисника буџета локалне власти примењују се основице према закључцима Владе Републике Србије, до почетка примене одредаба Закона о систему плата запослених у јавном сектору.

3. Планирање масе средстава за плате у одлукама о буџету за 2023. годину

Средства за плате задржана су на нивоу средстава планираних Законом о буџету Републике Србије за 2022. годину, а евентуална корекција износа планираних средстава за плате извршиће се у току буџетске процедуре на основу ревидиране Фискалне стратегије, измена и допуна Закона о буџетском систему и процене потребних средстава за расходе за запослене за 2023. годину.

Средства за плате се планирају на бази броја запослених који раде, а не систематизованог броја запослених.

Уколико локална власт не планира у својим одлукама о буџету за 2023. годину и не извршава укупна средства за обрачун и исплату плата на начин како је наведено, министар надлежан за послове финансија може привремено обуставити пренос трансферних средстава из буџета Републике Србије, односно припадајућег дела пореза на зараде и пореза на добит правних лица, док се висина средстава за плате не усклади са наведеним ограничењем.

Министар надлежан за послове финансија ближе ће уредити начин и садржај извештавања о планираним и извршеним средствима за исплату плата и структуру расхода за запослене на економским класификацијама 413-416 у 2023. години.

Средства која су била планирана за новозапошљавање у 2023. години не могу се користити за повећање плата запослених који већ раде.

Као и у претходним годинама, и у буџетској 2023. години не треба планирати обрачун и исплату поклона у новцу, божићних, годишњих и других врста награда, бонуса и примања запослених ради побољшања материјалног положаја и побољшања услова рада предвиђених посебним и појединачним колективним уговорима, за директне и индиректне кориснике буџетских средстава локалне власти, као и друга примања из члана 120. став 1. тачка 4. Закона о раду („Службени гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17- УС, 113/17 и 95/18-аутентично

тумачење) осим јубиларних награда за запослене који су то право стекли у 2023. години и новчаних честитки за децу запослених.

Такође, у 2023. години не могу се исплаћивати запосленима код директних и индиректних корисника буџетских средстава локалне власти, награде и бонуси који према међународним критеријумима представљају нестандартне, односно нетранспарентне обликенаграда и бонуса.

Остале економске класификације у оквиру групе 41 - Расходи за запослене, планирати крајње рестриктивно.

Група конта 41 – Расходи за запослене

Локална власт је у обавези да у одлуци о буџету за 2023. годину, у делу буџета који садржи норме битне за извршење буџета, у посебној одредби исказе **број запослених на неодређено и одређено време, за које су у буџету локалне власти обезбеђена средства.**

Група конта 42 - Коришћење услуга и роба

У оквиру групе конта која се односе на куповину роба и услуга, потребно је реално планирати средства за ове намене у 2023. години, водећи рачуна да се не угрози извршавање сталних трошкова (421 - Стални трошкови).

Препорука је да буџетски корисници у буџетској процедури преиспитају и потребу смањења других накнада за рад, које нису обухваћене Законом (уговори о делу, уговори о привремено повременим пословима и др).

Посебно је приликом планирања ове групе конта потребан крајње реалан приступ и са аспекта Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС”, бр. 119/12, 68/15, 113/17, 91/19 и 44/21).

Група конта 45 - Субвенције

У оквиру субвенција неопходно је преиспитати све програме по основу којих се додељују субвенције. Приликом планирања средстава за субвенције и њихових намена посебно треба имати у виду све прописе који се тичу државне помоћи.

Група конта 48 - Остали расходи

Приликом планирања наведених расхода, треба имати у виду да се услед недовољног износа средстава на економској класификацији 483 - Новчане казне и пенали по решењу судова, иста повећава смањењем осталих економских класификација, на којима је, због наведеног, неопходно прилагодити преузимање обавеза, како би се на тај начин спречило стварање доцњи.

Финансијска помоћ Европске уније (ИПА I и ИПА II)

Директни корисници средстава буџета локалне власти, у случају када су крајњи корисници програма и пројекта претприступне помоћи Европске уније (ИПА I и ИПА II), **дужни су да обезбеде износ националног учешћа** према правилима уговарања и набавки које дефинише и објављује Европска комисија за спровођење спољних акција (тзв. PRAG правила). Процедuru јавних набавки спроводи Тело за уговарање (Министарство финансија - Сектор за уговарање и финансирање програма из средстава ЕУ).

У моменту планирања финансијских средстава намењених за национално учешће на локалном нивоу у оквиру одобрених пројеката и програма, потребно је поштовати следећа правила:

Корисници буџетских средстава одговорни су за правилно планирање, у складу са предвиђеном динамиком спровођења, износа расхода и/или издатака за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи ЕУ;

Буџетски корисници, који не испланирају довољан износ средстава за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи ЕУ, морају да изврше преусмеравање средстава са других својих апропријација и/или програма;

Средства планирана за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи ЕУ не могу се користити у друге сврхе;

Имајући у виду да је реализација годишњег ИПА програма вишегодишња и да се не подудара са националном буџетском годином, потребно је распоредити одређена средства из једне године буџета ЕУ у неколико година буџета Републике Србије у складу са Планом јавних набавки и уговором дефинисаном динамиком спровођења;

Буџетски корисници расходе и/или издатке планирају у оквиру шифре пројеката програма за које је предвиђено финансирање из извора 01 - општи приход буџета (за део којим се финансира национално учешће).

У складу са Оквирним споразумом и Оквирним споразумом за ИПА II, Република Србија мора да обезбеди средства за надокнаду нерегуларно утрошених средстава (као последицу неправилности или превара), у случају да није могуће наплатити настале дугове, па у складу са наведеним, буџетски корисници планирају и расходе и/или издатке на име покрића надокнаде нерегуларно утрошених средстава, у складу са процењеном вредношћу исте (која је настала као последица неправилности или превара), а у случају када није могуће наплатити настале дугове, на економској класификацији 485- Накнада штете за повреде или штету нанету од стране државних органа, у оквиру шифре програма и пројекта.

У случају да су буџетски корисници потписници уговора о бесповратним средствима (грантова) одговорни су и за планирање трошкова на извору 01 на име насталих нерегуларности.

Приликом планирања средстава за национално учешће не треба у предлогу финансијских планова урачунавати трошкове ПДВ.

Буџетски корисници **одговорни** су и за планирање трошкова на извору 01 изван буџета програма и пројекта на име **камата због кашњења у плаћању и пенала/казни** које настају приликом спровођења програма и пројекта.

За уговоре о радовима чији се завршетак очекује у току 2023. године неопходно је да буџетски корисници планирају већи износ националног учешћа, на име трошкова за додатне и/или непредвиђене радове, у складу са процењеном вредношћу додатних и/или непредвиђених радова.

За FIDIC уговоре о радовима неопходно је да у 2023. години буџетски корисници планирају средства на извору 01 за покриће трошкова комисије за решавање спорова.

У складу са релевантним финансијским споразумима и Планом јавних набавки Сектора за уговарање и финансирање програма из средстава ЕУ Министарства финансија, као и у складу са уговором дефинисаном динамиком спровођења, буџетски корисници локалне власти у обавези су да обезбеде средства националног учешћа.

Смернице за исказивање издатака за капиталне пројекте

Класа 5- Издаци за нефинансијску имовину

У циљу ефикасног планирања, важно је да корисници расходе за текуће поправке и одржавање зграда, објеката и опреме (за молерске, зидарске радове, поправке електронске и електричне опреме, замена санитарија, радијатора и сличне послове), којима се чува употребна вредност зграда, објеката и опреме у стању које је било у тренутку изградње, односно реконструкције и којима се не увећава њихова инвестициона вредност планирају на апропријацији економске класификације 425 - Текуће поправке и одржавање, док се средства за капитално одржавање (значајни, дугорочни радови на реновирању и унапређењу постојећих објеката и опреме, адаптација, реконструкција, санација и др.) планирају на контима класе 5.

Приликом планирања и реализације капиталних пројеката, буџетски корисници треба увек да имају у виду период који је потребан за реализацију пројеката и динамику плаћања који прати исти, те да сходно наведеном размотре могућност вишегодишњег финансирања истих, а у циљу спречавања оптерећења буџета.

Такође, приликом приказивања вишегодишњих издатака за капиталне пројекте у буџету за 2023. годину и наредне две године, потребно је приказати не само оне капиталне пројекте који ће бити започети и реализовани у 2023. години, већ и оне који су започети у претходним годинама а чија је реализација у току и при томе навести све релевантне податке везане за исте (годину почетка финансирања, годину завршетка финансирања, укупну вредност пројекта, изворе финансирања, тј. приходе из буџета, трансфере од других нивоа власти итд.).

Капитални пројекти

Капитални пројекти су пројекти изградње и капиталног одржавања зграда и грађевинских објеката инфраструктуре од интереса за Републику Србију, односно локалну власт укључујући услуге пројектног планирања које је саставни део пројекта, обезбеђивање земљишта за изградњу, као и пројекти који подразумевају улагања у опрему, машине и другу нефинансијску имовину, а у функцији су јавног интереса.

Капитални пројекти планирају се и укључују у буџет у складу са одредбама Уредбе о управљању капиталним пројектима („Службени гласник РС”, бр. 51/19).

Цео текст Упутства за припрему одлуке о буџету локалне власти за 2023. годину са пројекцијама за 2024. и 2025. годину, Министарства финансија, можете видети и преузети на званичној интернет презентацији општине Блаце www.blace.org.rs.

6) Поступак и динамика припреме буџета локалне власти и предлога финансијских планова директних корисника средстава буџета локалне власти

Припрема и доношење буџета јединица локалне самоуправе дефинисана је чланом 31. Закона о буџетском систему :

5. јул – министар доставља упутство за припрему одлуке о буџету локалној власти

01. август – локални орган управе надлежан за финансије доставља упутство за припрему буџета локалне власти,

01. септембар – директни корисници средстава буџета локалне власти достављају предлог финансијског плана локалном органу управе надлежном за финансије за буџетску и наредне две фискалне године,

15. октобар - локални орган управе надлежан за финансије доставља нацрт одлуке о буџету надлежном извршном органу локалне власти,
1. новембар - надлежни извршни орган локалне власти доставља предлог одлуке о буџету скупштини локалне власти,
20. децембар - скупштина локалне власти доноси одлуку о буџету локалне власти и
25. децембар – локални орган управе надлежан за финансије доставља министру одлуку о буџету локалне власти.

7) Поступак увођења родно одговорног буџетирања у поступак припреме и доношења буџета

У оквиру спровођења реформе јавних финансија започет је процес унапређења програмског модела буџета кроз увођење принципа родно одговорног буџетирања у буџетски процес. До 2024. године предвиђено је да се заокружи процес постепеног увођења родно одговорног буџетирања за све буџетске кориснике на свим нивоима власти.

У складу са чланом 16. (ц7) Закона о буџетском систему, Одељење за буџет, финансије, ЛПА и јавне набавке је донело План поступног увођења родно одговорног буџетирања у поступак припреме и доношења буџета општине Блаце за 2023. годину, бр.П-03-400-704/2022 од 25.03.2022. године, (исти је доступан на званичној интернет презентацији општине Блаце www.blace.org.rs).

Родно одговорно буџетирање подразумева родну анализу буџета и реструктурирање прихода и расхода са циљем унапређења родне равноправности. При томе се не ради о посебним буџетима за жене и мушкарце, већ о томе да ли постојећа прерасподела средстава одговара на потребе жена и мушкараца у једној заједници.

Из угла родне равноправности потребно је да анализирамо утврђене стратешке циљеве са аспекта као што су , на пример:

- Да утврдимо заступљеност жена и мушкараца (на пример међу корисницима одређених субвенција) односно да ли су средства једнако доступна и једнима и другима,
- Да утврдимо на који начин су средства и други ресурси распоређени међу женама и мушкарцима који су корисници одређеног програма,
- Да утврдимо који су ефекти утрошених средстава у односу на планиране циљеве
- Да утврдимо да ли су потребе циљне групе задовољене
- Да утврдимо да ли су потребне промене
- Да утврдимо утицај на родну равноправност

Родно одговорно буџетирање омогућава одговор на питање да ли жене и мушкарци у једној локалној заједници имају једнак приступ ресурсима, да ли једнако учествују у одлучивању и да ли имају једнаке користи од употребе ресурса.

Препорука је да корисници буџетских средстава, који у оквиру планираних програмских активности за 2023. годину, могу реализовати програме, који се могу дефинисати као родно одговорно буџетирање, јасно дефинишу одговарајуће индикаторе, који адекватно мере допринос циља унапређењу равноправности мушкараца и жена.

8) Извештај о учинку програма, програмских активности и пројеката за 2023. годину

Корисници буџета локалне власти су у обавези да достављају локалном органу управе надлежном за финансије извештаје о учинку програмске активности и пројеката (полугодишњи и годишњи) на прописаном обрасцу који је саставни део овог упутства. **Полугодишњи извештај за 2022. годину о учинку програмске активности и пројеката је обавезан елемент предлога финансијског плана буџетских корисника за 2023. годину.**

На основу информација које је стекао током спровођења програмске активности или пројеката, корисник буџета израђује образложење спровођења програмске активности или пројеката. При томе, врши анализу напретка у остварењу циљева и степена извршења буџета током извештајног периода.

У образложењу се истичу:

- најзначајнија достигнућа,
- најзначајнија одступања од плана реализације или констатација да се реализација врши према плану,
- могући проблеми у даљем спровођењу плана, као и предлози за њихово решавање,
- утицај који резултат спровођења програмске активности или пројекта у извештајном периоду може имати на учинке и средства планирана за наредни извештајни период (шестомесечни или годишњи),
- додатни релевантни подаци који се не прате кроз показатеље учинка.

Садржина предлога финансијског плана буџетског корисника

Предлог финансијског плана за 2023. годину мора да представља процену финансијских потреба директних и индиректних корисника буџетских средстава, као и извора средстава из којих ће се ове потребе финансирати (приходи из буџета и приходи који се остварују из додатних активности). У Одлуци о буџету предвиђене су посебне апропријације за расходе корисника који се финансирају из других извора који нису буџетски (сопствени приходи, донације и слично).

Без писаног образложења и навођења правног основа за сваку врсту расхода, као и извора средстава из додатних активности, неће се одобрити коришћење средстава из додатних активности у 2023. години.

Предлог за израду финансијског плана чине:

- Обрасци за израду програмског буџета (програм, програмска активност, пројекат)- Табела 1, 2 и 3
- Захтев за додатна средства-Табела 4
- Финансијски план за 2023. годину- Табела 5
- Плате и број запослених – Табела 6
- Јубиларне награде и отпремнине – Табела 7

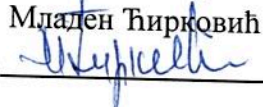
- Образац за полугодишњи извештај о учинку програма/ програмских активности/ пројеката за 2022. годину

Напомена: Уколико корисник има више програма, програмских активности и пројеката, односно више извора финансирања, захтева додатна средства у односу на утврђене лимите, за сваки од њих отвара нови sheet (упутством је описан поступак отварања/копирања новог sheet-a).

Посебно наглашавамо, уколико дође до измена одређених прописа, који би изазвали промене у пројекцији буџета за наредну годину, објављивања и усвајања нацрта и предлога Закона о буџету Републике, који за резултат могу да имају измене у предложеном обиму средстава, Одељење за буџет, финансије, ЛПА и јавне набавке ће благовремено обавестити буџетске кориснике, ради неопходних усклађивања.

Све табеле/обрасце доставити у штампаном облику, на писарници Општинске управе општине Блаце, за Одељење за буџет, финансије, ЛПА и јавне набавке и електронски на мејл soblance@mts.rs, са назнаком Финансијски план за 2023. годину. Штампане табеле морају имати печат и потпис одговорног лица корисника буџетских средстава. На званичној интернет презентацији општине Блаце www.blace.org.rs можете преузети све табеле/обрасце за попуњавање у електронском облику.

ОПШТИНСКА УПРАВА ОПШТИНЕ БЛАЦЕ
ОДЕЉЕЊЕ ЗА БУЏЕТ, ФИНАНСИЈЕ, ЛПА И ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Саветник за буџет
Младен Ђирковић

Сам. саветник за трезор
Наташа Коцић, руководиоца
